

Det fria bildningsarbetet bedrivs energiskt inom de mest skilda föreningar och organisationer. Bilden återger några deltagare i en studiekurs i S. S. U. H.

FOLKBILDNING SKAPAR KVALITETSMÄNNISKOR

En förutsättning för att vi skola kunna hålla vårt demokratiska statsskick

Man läser och hör så mycket talas om folkbildning och fritt bildningsarbete nu för tiden. Jag tror till och med att det finns någon kommitté som håller på att utreda den frågan — men det finns det gånås för alla frågor nu för tiden. Men är det så säkert att all denna folkbildning är till någon nytta? Sätter den inte bara en massa griller i huvudet på folk, som skall arbeta och sköta sitt. Blir människor inte bara missnöjda genom att få smaka litet på bildningens kaka, men aldrig äta sig mätta?

M a j o r.

Två av människans farligaste fiender är nöden och ledsnaden. Nöden har människan övervunnit genom sitt arbete, framförallt genom sin förmåga att taga tekniken i sin tjänst. Det har haft till följd att människan, om hon inte samtidigt använde tekniken till att förstöra andras välbefinnande, skulle kunna leva i relativ trygghet vad det materiella beträffar. De maskiner hon uppfunnit ha dessutom frigjort en mängd mänsklig arbetskraft, vilket, som vi tidigare framhållit på denna sida, får den konsekvensen att fritiden ökat för den enskilde. Men det föreligger en avgjord risk att den andra fienden, ledsnaden, dyker upp då människan njuter denna fritid. Man kan väl knappast tänka sig någon värdigare form att förjaga ledsnaden än genom fria studier. Man kan ju dessutom ifrågasätta om inte just detta bör vara kulturutvecklingens mål: att ge allt fler och fler möjligheter att njuta av de skatter, som trots allt skapats under mänsklighetens utvecklingsgång.

Men det behöver inte bara vara den enskildes lust eller olust man i detta sammanhang tager hänsyn till. Det måste vara ett allmänt intresse att medborgarna trivs och äro sysselsatta och känna sig nöjda i sin värld. De fria studierna, som ge den enskildes liv rikedom och innehåll, äro givetvis en faktor för skapande av trivsel. Detta är kanske ändå inte det, ur det allmännas synpunkt, viktigaste perspektivet på det fria bildningsarbetet. Man måste även säga att en hög folkbildning är ett livsvillkor för oss, eftersom vi äro en så liten nation. De

Vi hävda oss genom att producera kvalitetsvaror. Bilden visar kontrollmätning av ett stort sfäriskt SKF rullager.

stora världerna kunna göra sig gällande genom sin massverkan, de ha dessutom en större tillgång till begåvningar att välja mellan. Vi måste söka att kompensera detta med att överlag ha så god kvalitet som möjligt. Det kan för oss inte vara nog att ha en elit som leder och planerar, ty då uppstår lätt en förslitning av denna elit och vi sacka ohjälpligt efter i den allmänna konkurrensen. Vi kunna endast hävda oss genom att producera kvalitetsvaror och dessa förutsätta ytterst kvalitetsmänniskor. Men sådana människor uppstå inte av sig själva, endast utbildning och verklig kunskap kan skapa dem. Därför kan det fria bildningsarbetet i cirklar, föreläsningsföreningar, kurser per korrespondens o. s. v. aldrig vara onödigt eller betydelseöst. Det är en förutsättning för att vi skola få arbeta och sköta vårt, för att nu tala med den ärade frågeställaren. Dessutom är en hög folk-

bildning givetvis en förutsättning för att vi överhuvud skola kunna upprätthålla vårt demokratiska statsskick. Men det är väl så självklart att jag inte behöver närmare utveckla det.

Torgny T:son Segerstedt

Torgny T. Segerstedt.

KOMMUNISTER OCH QUISLINGAR I NORGE

Överdrivna föreställningar om det »röda» inflytandet på norsk politik före kriget. Och quislingarna ha aldrig varit annat än en obetydlig minoritet

Man stöter ganska ofta på den uppfattningen, att Norge under åren närmast före kriget var kommuniststyrt. Eftersom de röda satt vid makten, säger man, är det endast naturligt, att reaktionen blev så häftig och antalet quislingar så stort. Hur förhåller det sig med den saken? X.

Den uppfattning ni omnämner i eder fråga är fullkomligt oriktig. Kommunisterna ha endast under en kort tid (1921—1923) bildat majoritet inom det norska arbetarpartiet. Sedan år 1931 ha kommunisterna överhuvud icke varit representerade i det norska stortinget. Det norska arbetarpartiet, som efter 1923 är socialdemokratiskt, förde emellertid under 1920-talet en jämförelsevis radikal politik. Då partiet år 1928 bildade regering framlade det ett långtgående program, som omedelbart föranledde regeringens fall. Den regering som arbetarpartiet bildade år 1935 och som sedermera fungerat har emellertid i det stora hela icke varit mera radikal än andra socialdemokratiska regeringar; majoritet i stortinget har partiet icke haft och det har alltså måst samverka med andra partier, särskilt bondepartiet. Vid de senaste valen i Norge år 1936 erövrade partiet drygt fyrtio procent av de avgivna rösterna och besatte sjuttio av de etthundra femtio platserna i stortinget. Kommunisterna fingo vid detta val endast något mer än fyra tusen röster och fingo intet mandat. Det av nazismen påverkade quislingpartiet Nasjonal Samling fick vid detta val över tjugosex tusen röster men erövrade icke heller någon plats; mindre än två procent av väljarna röstade på partiet. Quislingarna bilda med all säkerhet endast en mycket ringa del av det norska folket.

Herbert Tingsten

Herbert Tingsten.

VECKANS FORUM, Vecko-Journalens frågeavdelning, står öppen för alla för upplysning och debatt kring samhällsfrågor i största allmänhet. Inkomna frågor besvaras av professorerna Herbert Tingsten, Gunnar Dahlberg, Gunnar Westin Silverstolpe, Erik Lönnroth och Torgny T:son Segerstedt samt docenten Folke Lindberg. I särskilda fall anlitas även experter utanför denna krets.

Det står var och en fritt att sända in frågor och debattinlägg. Signatur kan användas, men namn och adress måste i så fall uppges till redaktionen, som givetvis bevarar namnhemligheten. Frågor och inlägg skall adresseras till Vecko-Journalens redaktion, Sveavägen 53; Stockholm.